RAPORT PRIVIND SCHIMBUL DE EXPERIENȚĂ ÎN ȚARĂ

Acțiunea F2. Schimb de experiență cu alte proiecte

Autor: Ramon JURJ

ICAS

BRAȘOV

septembrie 2019

INSTITUTUL NAŢIONAL DE CERCETARE-DEZVOLTARE ÎN SILVICULTURĂ "Marin Drăcea"

RO 34638446 Str. Cloşca, Nr. 13, BRAŞOV, cod 500040 tel.: 0268 419936, fax: 0268 415338.

e-mail: icasstatiuneabv@yahoo.ro, www.icaswildlife.ro, office@icaswildlife.ro

Acțiunea F2. Schimb de experiență cu alte proiecte

Raport schimb de experiență în țară

Perioadă derulare acțiune: 02.10.2014 – 30.09.2019

Responsabil activitate: INCDS Marin Drăcea – Stațiunea Brașov
Activitate implementată de: INCDS și FC

Brașov
30.09.2019

I. Introducere.

În cadrul activității F2 au fost realizat un schimb de experiență în țară.

Schimb de experiență cu alte proiecte LIFE NATURA din România

Perioada: 20.10.2015-30.09.2019

Localizarea: Deva jud. Hundoara, Padiș-Apuseni
Brașov, jud. Brașov

Organizator: Echipa proiectelor LIFE 12 NAT/UK/001068 LIFE Connect Carpathians - Enhancing lan dscape connectivity for brown bear and wolf through a regional network of NATURA 2000 sites in Romania și LIFE 13 NAT/ RO / 001154 FOR BEAR *„Conservarea populației de urs brun (Ursus arctos) din România”*

Scopul schimbului de experiență: a fost de a schimba bune practici legate de managementul carnivorelor mari (urs, lup, râs), prin participarea la prezentările teoretice și deplasările în teren organizate de echipa proiectului LIFE CONNECT, Desigur, acest schimb a reprezentat alături de acumularea de noi cunoștințe, o oportunitate deosebită de a crea noi contacte, de a aborda eficient acțiunile rămase de implementat în cadrul proiectului LIFE FOR BEAR, profitând de lecțiile învățate de omologii noștrii în privința abordării conflictelor la stâne, managementul deșeurilor, implicarea cu succes a stakeholderilor, precum și conceptul materialelor informative. În plus, s-a urmărit dobândirea unor exemple de bune practici în implementarea viitoare, atât la nivel de proiect, cât și la cel al instituțiilor participante.

Descrierea proiectului LIFE 12 NAT/UK/001068 LIFE Connect Carpathians

Principalele obiective și activități ale proiectului LIFE 12 NAT/UK/001068 LIFE Connect Carpathians - Enhancing lan dscape connectivity for brown bear and wolf through a regional network of NATURA 2000 sites in Romania:

1. Asigurarea conectivității funcționale

- Creșterea capacității agențiilor responsabile și a administratorilor siturilor Natura 2000 pentru a aborda problema conectivității la nivel regional;
- Implicarea factorilor interesaţi locali în gestionarea problemelor privind conectivitatea;
- Reconstrucția ecologică / managementul coridoarelor pentru crearea unor peisaje permeabile pentru carnivore;

2. Reducerea conflictului om – animale sălbatice și creșterea gradului de toleranță cu privire la carnivorele mari

- Evaluarea conflictelor și implementarea metodelor de reducere/prevenire a acestora;
- Constituirea unei echipe de intervenție specializată în diminuarea conflictelor;
- Demonstrarea aplicării măsurilor anti-braconaj;

3. Promovarea conservării integrate pe termen lung

- Implementarea unui sistem de monitorizare pentru determinarea stării de conservare a speciilor-țintă, a speciilor-pradă și a habitatelor;

- Cartarea şi modelarea distribuției speciilor de urs și lup, a speciilor-pradă, a habitatelor și a zonelor de conflict pentru elaborarea obiectivelor și a acțiunilor de conservare;
- Elaborarea seturilor de măsuri de conservare;
- Elaborarea unor studii de caz pentru testarea implementării măsurilor de conservare și investigarea impactului;
- Elaborarea Planurilor Regionale de Acțiune pentru urs și lup;

LIFE 12 NAT/UK/001068 LIFE Connect Carpathians - Enhancing lan dscape connectivity for brown bear and wolf through a regional network of NATURA 2000 sites in Romania este derulat în România de următoarele entități:

- Fauna & Flora International (FFI)
- Ministerul Mediului Apelor și Pădurilor (MMAP)
- Inspectoratul General al Jandarmeriei Române (IGJR) prin Inspectoratul Județea al Jandaremeriei Hunedoara (IJJ)
- Asociația Zarand (AZ)

Descrierea proiectului LIFE 13 NAT/ RO / 001154 FOR BEAR *„Conservarea populaţiei de urs brun (Ursus arctos) din România”*

Obiectivele proiectului:

- Reactualizarea planului de management a populaţiei de urs din România în contextul dezvoltării socio-economice.
- Îmbunătăţirea stării de conservarea a populaţiei de urs brun din zona de conflict Braşov-Valea Prahovei.
- Optimizarea managementului deşeurilor menajere, pentru reducerea conflictelor om-urs în zona Braşov-Valea Prahovei
- Transferul unor tehnici de bune practici către factorii de interes în conservarea şi managementul populaţiei de urs brun.
- Îmbunătăţirea atitudinii grupurilor de interese locale şi naţionale cu privire la conservarea populaţiei de urs brun şi promovarea siturilor Natura 2000.

Beneficiar coordonator: Institutul de Cercetări şi Amenajări Silvice Staţiunea Braşov

Beneficiari asociaţi: Ministerul Mediului Apelor şi Pădurilor

Fundaţia Carpaţi

R.N.P. ROMSILVA - Administratia parcului Natural Bucegi R.A.

Regia Publica Locala a Padurilor Kronstadt R.A.

Ocolul Silvic al Orasului Rasnov R.A.

Perioada de derulare: 01.10.2014 - 31.12.2020

II. Realizarea schimbului de experienţă practic

- ***20.10.2014 - A fost iniţiată colaborarea cu proiectul LIFE Connect Carpathians***, singurul proiect LIFE în derulare, care vizează specia Ursus arctos. Managerul de proiect, Jurj Ramon, împreună cu responsabilul administrativ şi achiziţii, Negrea Ioana au discutat aspecte de management, modalităţi de eficientizare a activităţilor de teren şi a interacţionării cu factorii interesaţi, împreună cu Iain Trewby, manager de proiect (Fauna & Flora International) şi cu managerul tehnic (Moţ Radu), în perioda 20-22-Octombrie 2014 în cadrul unei scurte vizite la Deva. Împreună au identificat activităţile unde schimbul de experienţă ar aduce un plus de valoare implementării ambelor proiecte.

Schiţa 1 Analizare activităţi comune proiecte LIFE Connect Carpathians şi LIFE FOR BEAR

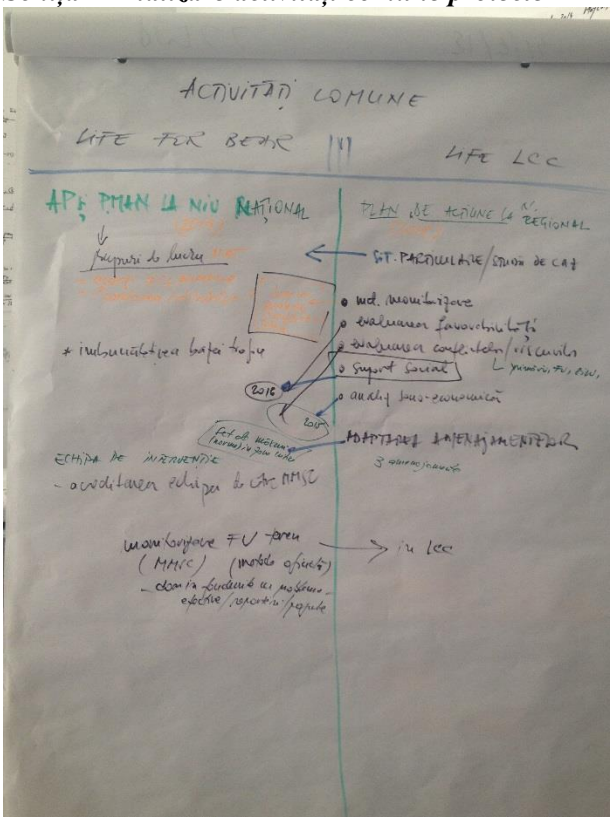

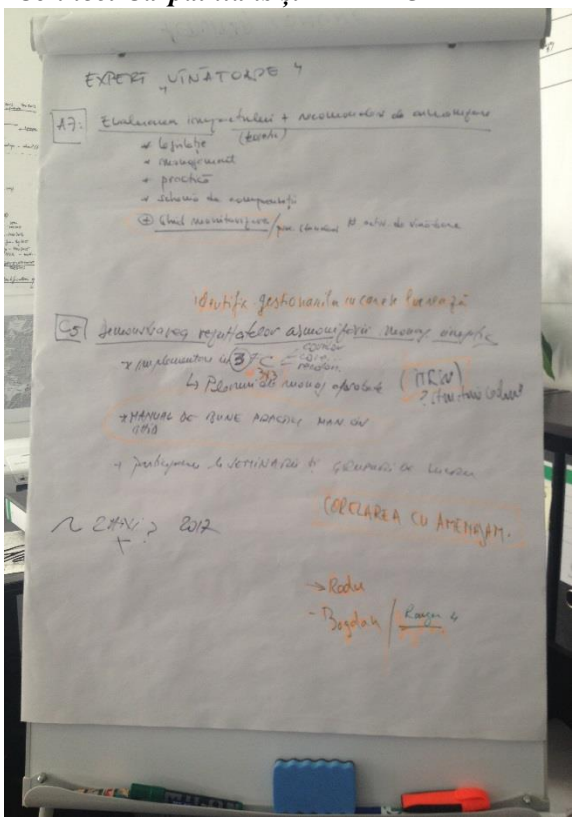

- ***10.02.2015 - Instruirea teoretică a echipei de intervenţie*** a avut loc în cadrul proiectului LIFE FOR BEAR "Conservarea populaţiei de urs brun din România ", implementat de INCDS Braşov. In data de 10 februarie 2015 s-a desfăşurat prima sesiune de instruire cu tema "Capturarea, relocarea şi monitorizarea exemplarelor de urs - problemă la nivelul întregii arii a proiectului" susţinută de George Sârbu. La întâlnire au participat reprezentanţi ai INCDS Brasov, Asociaţia Zarand (AZ), RPLP Kronstad Braşov şi Parcului Natural Bucegi.

Scopul principal al instruirii a fost ca echipa să îşi însuşească cunoştinţele necesare pentru tranchilizarea unor exemplare de urs în vederea eliberării din capcane improvizate, a relocării acestora, a recoltarii de probe biologice (păr, sânge) şi pentru evitarea stresului în cazul transportului pe distanţe mari, în scopuri ştiinţifice sau de monitorizare.

Foto nr. 1. Instruire teoretică în cadrul schimbului de experienţă la sediul INCDS Brasov

- **26.03.2015 Grup de lucru Natura 2000 de pe raza proiectului LIFE Connect Carpathians**

La această întâlnire, organizată de FFI la Deva, a participat managerul proiectului LIFE FOR BEAR unde au fost discutate aspecte practice de implementre a masurilor de conservare pentru specie urs brun în siturile Natura 2000 de pe raza ambelor proiecte.

În cadrul acestui eveniment participanţii au fost informaţi cu privire la proiectul LIFE Connect Carpathians şi procesul de elaborare a planurilor regionale de acţiune, iar Inspectoratul de Jandarmi Judeţean „Decebal" Hunedoara, parteneri cheie, au prezentat rolul acestora în cadrul proiect. Evenimentul s-a bucurat de prezentările susţinute de către directorul executiv al Agenţiei pentru Protecţia Mediului Hunedoara şi directorii Administraţiei Parcului Naţional Retezat şi Administraţiei Parcului Natural Apuseni, precum şi reprezentantul proiectului LIFE FOR BEAR, în cadrul căruia s-a realzat planul naţional de acţiune pentru conservarea populaţiei de urs brun în România. Astfel au fost prezentate aspecte legate de managementul ariilor naturale protejate, procesul de elaborare şi implementare a planurilor de management şi importanţa implicării factorilor interesaţi. De asemenea, în cadrul sesiunea de discuţii libere s-a punctat şi importanţa armonizării amenajamentelor silvice şi a planurilor cinegetice cu obiectivele de conservare.

Membrii Grupul Natura 2000 au căzut de acord asupra necesităţii conservării la nivel regional a coridorului ecologic Munţii Apuseni – Carpaţii Meridionali, precum şi asupra necesităţii colaborării în procesul de elaborare şi implementare a planurilor regionale pentru urs şi lup.

Foto nr. 2. Participarea membru echipa LIFE FOR BEAR în cadrul întâlnirii de lucru pentru siturile Natura 2000 de pe raza proiectului LIFE Connect Carpathians

- **03.04. 2015 Grup de lucru planuri de acțiune**

  În cadrul proiectului LIFE Connect Carpathians, în luna mai a avut loc la Braşov prima întâlnire a grupului de lucru pentru elaborarea Planurilor de Acțiune Regionale pentru urs și lup. Această întâlnire a reunit reprezentanți de la Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Silvicultură- proiectul LIFE FOR BEAR, Agenția pentru Protecția Mediului Vrancea și Asociația pentru Conservarea Diversității Biologice. Scopul întâlnirii a fost discutarea oportunităților și modalităților de colaborare între echipele de proiect LIFE Connect Carpathians, Life for Bear, WOLFLIFE și stabilirea conținutului Planurilor de Acțiune Regionale pentru urs și lup. Acest eveniment a oferit ocazia prezentării celor trei proiecte şi explicării modului în care acestea se raportează la inițiativele naționale și internaționale. A fost subliniată şi agreată necesitatea armonizării la nivel de obiective a planurilor de acțiune naționale și regionale precum și importanța implicării factorilor interesați în procesul de elaborare a acestora. De asemenea, s-a evidențiat necesitatea dezvoltării unei inițiative/coaliții pentru carnivorele mari la nivel național.

Foto nr. 3 Prezentre proiecte LIFE Natura referitoare la planurile de acțiune naționale și regional pentru speciile urs și lup. Întâlnire Brașov.

- **25.09.2015 - Eliberare urs din laț de pe raza proiectului LIFE Connect Carpathians**

În urma sesizării primite prin serviciul de urgență 112 prin care a fost semnalată prezența unui urs prins într-o capcană improvizată, în imediata vecinătate a localității Petroșani, a fost întrunită echipa de intervenție rapidă din cadrul proiectului LIFE Connect Carpathians.
În data de 25 septembrie 2015, echipa formată din personalul specializat de la Fauna & Flora International, Jandarmeria Romană (Inspectoratul de Jandarmi Județean „Decebal" Hunedoara) și Asociația Zarand, s-a deplasat în localitatea Uricani, jud. Hunedoara. La fața locului a fost găsit un exemplar de urs, viu, captiv într-un laț, în interiorul unei livezi. Datorita condițiilor nefavorabile și pentru a evita orice pericol s-a luat decizia de a securiza zona și de a cere sprijinul gestionarului fondului cinegetic și al Institutul de Cercetare-Dezvoltare în Silvicultură „Marin Drăcea" Brașov.

În cadrul programului de schimb de proiecte LIFE NATURA la nivel național, domnul Sarbu George din cadrul echipei proiectului LIFE FOR BEAR de la INCDS Brasov s-a deplasat în locația incidentului.

Pe baza experienței personalul INCDS Brașov/Proiectul LIFE FOR BEAR, împreună cu sprijinul personalului proiectului LIFE Connect Carpathians, animalul a fost tranchilizat și repus în libertate cu succes. Zona a fost monitorizată atent în următoarea perioadă dar nu a mai fost semnalată prezența ursului.
Pe parcursul acțiunii, domnul George Sarbu, specialist faună în cadrul proiectul LIFE FOR BEAR, având o experiență de peste 15 ani în acțiuni de imobilizare/tranchilizare și salvare urși, a instruit practic pe animalul în laț, personalul proiectului LIFE Connect Carpathians, despre modul de acționare în astfel de situații.

Foto nr. 4. Intervenție specialis LIFE FOR BEAR în cadrul instruirii practice în cazul eliberarii unui urs captiv de pe zona proiectului LIFE Connect Carpathians

- **22.09.2015 - Elaborarea procedurii pentru echipa de intervenție rapidă**
  În data de 22.09.2015 a avut loc la sediul IJJ Hunedoara întâlnirea grupului de lucru pentru elaborarea procedurilor de funcționare a echipei de intervenție rapidă. La această întâlnire au participat reprezentanți ai proiectelor LIFE Connect Carpathians și LIFE FOR BEAR, din cadrul următoarelor instituții: IJJ, DSVSA, DAJ, GNM, APM, DS, INCDS Brașov, FFI și Asociația Zarand

Întâlnirea a fost deschisă de Căpitan Iosif Marian care a prezentat scopul acestei întâlniri: elaborarea unei proceduri pentru funcționarea echipei de intervenție rapidă și indentificarea de soluții/ propuneri pentru modificările legislative.

A fost prezentată procedura elaborată de către CJ Buzău.

RM a prezentat care au fost pașii făcuți după primirea observațiilor de la instituțiile implicate în grupul de lucru și a prezentat, ca studiu de caz, o analiză a situației ursului de la Petroșani.

AF a precizat că este necesar să se identifice soluții de lucru în contextul legislației actuale, de indentificat varianta cea mai eficientă cu responsabilități clare pentru fiecare instituție care face parte din această echipă.

RJ a făcut o scurtă prezentare a experienței INCDS și a proiectului LIFE FOR BEAR privind intervențiile în situații de urgență.

Foto nr. 5 Prezentrea experienței echipei LIFE FOR BEAR de către Ramon JURJ la sediu IJJ Hunedoara - beneficiar asociat în cadrul proiectului LIFE Connect Carpathians

RM a prezentat cele 5 scenarii identificate:

- Urs în laț în FC cu urs,
- Urs în laț în FC fără urs,
- Urs rănit în FC cu urs,
- Urs rănit în FC fără urs,
- Urs cu comportament periculos în intravilan.

În cadrul prezentării acestor scenarii, participanții au avut următoarele observații:

DS: nu are spațiu pentru relocare urs, decât în libertate.

DSVSA: substanțele tranchilizante pot fi deținute doar de un medic autorizat, nu de DSVSA.

AF: conform OM pentru aprobarea cotelor de recoltă, procedura nu se poate aplica în situația existentă.

DS: procedura să ia în calcul intervenția în cazul tuturor speciilor de carnivore mari.

Concluziile întâlnirii:

În urma discuțiilor purtate, toți participanții au agreat ideea ca atribuția principală de intervenție rapidă să fie preluată de către Jandarmeria Română.

Următoarea întâlnire a grupului de lucru va avea loc în 11.11.2015. Până la această întâlnire, echipa LCC împreună cu IJJ HD vor elabora procedura în cazul intervenției rapide. Termen: 15.10.2015.

Primul draft va fi transmis spre consultare membrilor grupului de lucru, iar observațiile se așteaptă până în 30.10.2015.

Foto nr. 6 Echipa de lucru în timpul elaborării* elaborarea procedurilor de funcționare a echipei de intervenție rapidă din cadrul *proiectului LIFE Connect Carpathians

Data: 30.09.2019

Întocmit:

Ramon JURJ